

Klub Przyrodników

ul. 1 Maja 22, 66-200-Świebodzin
Konto: BZ WBK SA o/Świebodzin nr 28 1090 1593 0000 0001 0243 0645
tel./fax 068 3828236, e-mail: kp@kp.org.pl, <http://www.kp.org.pl>

Świebodzin, 4 października 2010 r.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie

dotyczy: ochrona torfowisk w rezerwach przyrody a rębnie zupełne w ich sąsiedztwie

Jak wynika z Waszego obwieszczenia z 30 września b.r., „w sprawie ustosunkowania się do uwag i wniosków wniesionych podczas procesu udziału społeczeństwa przy tworzeniu projektu planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Torfowisko Konotop” (...), w sprawie planu ochrony w/w rezerwatu złożone zostały wnioski RDLP w Szczecinie, Nadleśnictwa Drawno oraz Nadleśnictwa Bierzwnik, o dopuszczenie rębni zupełnych w otulinie rezerwatu, uzasadnione tym, że rzekomo „dla utrzymania właściwego nawodnienia torfowiska prowadzenie w otulinie gospodarki rębnią zupełną byłoby najwłaściwsze (efekt zabagnienia wtórnego)”.

W sprawie tej chcielibyśmy przekazać następującą opinię, dotyczącą zarówno rezerwatu Torfowisko Konotop, jak i ogólnego zagadnienia ochrony torfowisk w krajobrazach leśnych.

Nie są nam znane żadne fakty, które potwierdzałyby tezę, że wykonanie zrębu zupełnego w bezpośrednim sąsiedztwie jakiegokolwiek torfowiska przyczyniło się do poprawy stanu ochrony tego torfowiska. Przeciwnie, jest nam znanych wiele przykładów torfowisk, w sąsiedztwie których wykonano w ciągu ostatnich kilkudziesięciu lat rębnie zupełne (obecnie występują więc uprawy lub młodniki) i torfowiska są obecnie silnie zdegradowane. Wiele takich przykładów można znaleźć także na terenie nadleśnictw Drawno i Bierzwnik. Istniejąca korelacja przestrzenno-statystyczna pomiędzy złym obecnym stanem torfowisk, a ich otoczeniem przez uprawy i młodniki, a nie przez stare drzewostany, sugeruje i silnie uprawdopodobnia istnienie związku przyczynowo-skutkowego między prowadzeniem w sąsiedztwie torfowisk gospodarki leśnej zrębami zupełnymi, a degradacją tych torfowisk.

Mechanizm takiego oddziaływania wydaje się przy tym dość jasny w świetle wiedzy w zakresie ekohydrologii torfowisk. Do zachowania torfowiska we właściwym stanie ochrony konieczne jest bowiem jego właściwe uwodnienie, co oznacza w szczególności stabilność reżimu zasilania wodą określonego pochodzenia. Zrąb zupełny w otoczeniu torfowiska skutkuje „wahnięciem” bilansu wodnego; zwykle najpierw zmniejszeniem, ale krótko potem (wskutek wzrostu uprawy leśnej) zwiększeniem transpiracji, a przy tym może skutkować chwilową, lecz istotną zmianą proporcji zasilania torfowiska przez wodę ze spływu powierzchniowego i wodę gruntową. Według aktualnej wiedzy w zakresie ekohydrologii torfowisk, impuls taki nie poprawia stanu torfowiska, a wręcz przeciwnie – ma zawsze skutki degradacyjne.

W związku z tym, zalecamy by jako standardową metodę ochrony wszelkich torfowisk w krajobrazie leśnym stosować zasadę nie wykonywania w sąsiedztwie torfowiska cięć zupełnych (należy przy tym pamiętać, że dotyczy to zarówno cięć zupełnych w ramach rębni zupełnej, jak i cięcia zupełnego w ramach rębni gniazdowo-zupełnej IIIa). Ograniczenie to powinno obowiązywać standardowo na odległość dwóch wysokości drzewostanu (ok. 50m) od granicy torfowiska i gruntu mineralnego, a w przypadku szczególnie cennych obiektów – na odległość indywidualnie wyznaczonej otuliny.

W związku z powyższym, w sprawie planu ochrony rezerwatu przyrody „Torfowisko Konotop” z całą mocą popieramy stanowisko RDOŚ w Szczecinie, o braku podstaw do uwzględnienia wniosków Nadleśnictw oraz RDLP.

Równocześnie wnioskujemy, by Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska uwzględnił powyższą ogólną opinię merytoryczną w swoich uzgodnieniach wydawanych na podstawie art. 13 ust 3b ustawy o ochronie przyrody, nie tylko wobec rezerwatu „Torfowisko Konotop” ale również wobec wszystkich innych rezerwatów przyrody chroniących ekosystemy torfowiskowe.

z poważaniem

do wiadomości:

- Nadleśnictwo Drawno
- Nadleśnictwo Bierzwnik
- RDLP w Szczecinie